

LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, J. Basanavičiaus g. 5, LT-01118 Vilnius, tel. (8 5) 219 3400, faks. (8 5) 262 3120, el. p. dmm@lrkm.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188683671

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2020-02-25 Nr. S1- 50

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija (toliau – ministerija) teikia pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2020-02-10 išvadą Nr. NV-369 patikslintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. balandžio 8 d. nutarimo Nr. 259 „Dėl viceministrų skaičiaus patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas), kuriuo yra siūloma padidinti viceministrų Kultūros ministerijoje skaičių iki 4.

Pagal šiuo metu galiojantį Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. balandžio 8 d. nutarimą Nr. 259 „Dėl viceministrų skaičiaus patvirtinimo“, Kultūros ministerijoje nustatytas viceministrų skaičius yra 3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo 31 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad viceministrai organizuoja ir kontroliuoja, kaip vykdomi Ministro Pirmininko, Vyriausybės ir ministro pavedimai, kontroliuoja, ar rengiami teisės aktų projektai atitinka Vyriausybės programos nuostatas ir teisėkūros reikalavimus, koordinuoja ir kontroliuoja įstaigų prie ministerijos veiklą ir kt. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. kovo 24 d. nutarimu Nr. 330 „Dėl ministrams pavedamų valdymo sričių“ kultūros ministrui yra nustatytos 7 valdymo sritys. Planuojama, kad padidinus kultūros viceministrų skaičių, naujasis viceministras būtų atsakingas už valstybės politikos formavimą šiose srityse:

- tautinių mažumų politikos koordinavimas;
- etninė kultūra, nematerialus kultūros paveldas ir mėgėjų meninė veikla;
- bendradarbiavimas su savivaldybėmis formuojant kultūros politiką, kultūros centrų veiklos stiprinimas ir efektyvinimas;
- bazinio kultūros paslaugų paketo sukūrimo ir įgyvendinimo koordinavimas;
- teisinio reguliavimo, susijusio su istorinio atminimo įamžinimu, tobulinimas.

Siūlomas veiklos organizavimas orientuojamas siekiant įgyvendinti šias Vyriausybės programos (pvz., 127.3, 147, 163.2 punktai) ar Vyriausybės programos įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 167 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano patvirtinimo“ (toliau – Planas) nuostatas bei kitus priimtus (ar artimiausiu metu planuojamus priimti) teisės aktus, užtikrinant jų įvykdymą:

1) įgyvendinant Plano priemones „2.1.4.6. Tradicinių tautinių bendruomenių kultūrinės ir kūrybinės veiklos, jos sklaidos per regioninius centrus savivaldybėse ir šalies kultūros įstaigų paslaugų infrastruktūrą įgyvendinimas“ ir „5.5.8.6. Sąlygų ir teisinės bazės tobulinimas plėtojant tautinių mažumų tautinį, kultūrinį, kalbinį ir religinį tapatumą“, naujasis viceministras koordinuos Tautinių mažumų įstatymo projekto, Tautinių mažumų istorijos Lietuvoje reprezentavimo koncepcijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2019 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. IV-610, įgyvendinimo priemonių plano parengimą, valstybės institucijų veiksmus, integruojant tautines mažumas į Lietuvos visuomeninį ir kultūrinį gyvenimą, taip pat klausimus, susijusius su romų integracijos į Lietuvos visuomenę.

Be to, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija parengė ir pateikė suinteresuotų institucijų derinimui Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektą „Dėl Lietuvos

Respublikos Vyriausybės komisijos tautinių mažumų klausimams sudarymo“, kuriuo siūloma, jog sudaromos komisijos pirmininko pavaduotoju būtų kultūros viceministras, kuris prisidės prie tarpinstitucinio klausimo sprendimo ir dalyvaus komisijos veikloje, vykdyd užduotis.

2) įgyvendinant Plano priemonę „2.4.1.1. Lietuvos kultūros paslaugų infrastruktūros modernizavimas regionuose, taikant kompleksinį finansavimą“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. 665 „Dėl Lietuvos kultūros politikos strategijos patvirtinimo“ patvirtintoje Lietuvos kultūros politikos strategijoje yra numatyta nauja priemonė, leisianti didinti kultūros ir meno įstaigų veiklos kokybę ir efektyvumą, – bazinis kultūros paslaugų paketas, t. y. visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje teikiamų kultūros paslaugų sąrašas, kurį formuojant ir užtikrinant atsakomybe dalintųsi savivaldybės ir centrinė valdžia.

3) įgyvendinant Plano priemonę „2.3.6.1. Lietuvos kultūros politikos pagrindų įstatymo projekto parengimas“, atlikta preliminarini esamo teisinio reguliavimo analizė, po kurios, be kita ko, paaiškėjo ir tai, kad Lietuvos Respublikoje galiojančiuose teisės aktuose nėra nustatyti vieningi principai ir kriterijai įamžinant istorinę atmintį. Kultūros ministerijos parengtame Kultūros politikos pagrindų įstatymo projekte yra siūloma nustatyti, kad rekomendacijas dėl istorinio atminimo įamžinimo tvirtina kultūros ministras. Viceministras koordinuos vieningų principų ir kriterijų įamžinant istorinę atmintį, patvirtinimą.

4) Kultūros ministerija šiuo metu rengia Dainų švenčių įstatymo pakeitimo įstatymo projektą (įstatymas dėstomas nauja redakcija), kuriuo siūloma stiprinti Dainų ir šokių švenčių tradicijos tęstinumo užtikrinimą, tuo tikslu steigiant Dainų švenčių tarpinstitucinę komisiją, Dainų švenčių tarybą ir numatant, kad šių institucijų veiklą koordinuos ministerija. Taip pat Kultūros ministerijai planuojama priskirti tarpinstitucinio bendradarbiavimo bei Dainų švenčių sklaidos Lietuvoje ir užsienyje koordinavimą. Be to, kultūros paveldo išsaugojimo svarbą patvirtina Lietuvos Respublikos Seimo ratifikuotos UNESCO priimtos Nematerialaus kultūros paveldo apsaugos konvencijos nuostatos.

5) Kultūros ministerija pateikė Vyriausybei Kultūros ministerijos nuostatų (toliau – nuostatų) pakeitimo projektą, kuriame praplėstas Kultūros ministerijos veiklos tikslas ir nustatoma, kad ministerija ne tik koordinuoja (kaip nustatyta šiuo metu galiojančiuose nuostatuose), bet ir formuoja valstybės politiką tautinių mažumų srityje. Be to, nuostatų projekte numatyta, kad 2020 m. liepos 1 d. Kultūros ministerija perima asmenų, vykstančių į užsienio lietuvių organizacijas ir kultūros įstaigas, veiklos koordinavimo funkciją iš Užsienio reikalų ministerijos.

Aukščiau aptartos sritys (taip pat ir išvardintų priemonių įgyvendinimas) yra tarpinstitucinio pobūdžio, t. y. valstybės politiką pagal kompetenciją jose formuoja (ar prisideda prie formavimo) ne tik Kultūros ministerija, bet ir kitos ministerijos: pvz., Švietimo, mokslo ir sporto ministerija – dėl etninės kultūros ir tautinių mažumų švietimo klausimų; Socialinės apsaugos ir darbo ministerija – dėl tautinių mažumų socialinės integracijos klausimų; Vidaus reikalų ministerija – dėl regioninės plėtros politikos. Ministerijos ir savivaldybių bendradarbiavimo sferoje itin aktualūs klausimai: savivaldybių kultūros įstaigų veiklos efektyvinimas, bazinio kultūros paslaugų paketo sudarymas ir įgyvendinimas, istorinio atminimo įamžinimo principų suformavimas. Taip pat atkreiptinas dėmesys į tai, kad bendradarbiavimui nematerialaus kultūros paveldo apsaugos srityje, etninės kultūros valstybinės globos užtikrinimui ir tautinių mažumų politikos įgyvendinimui yra įsteigtos atskiros institucijos ar įstaigos – Lietuvos nacionalinė UNESCO komisija ir jos sekretoriatas, Etninės kultūros globos taryba ir Tautinių mažumų departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės. Šios aplinkybės patvirtina, kad nurodytų sričių politikos koordinavimas ir formavimas reikalauja intensyvaus tarpinstitucinio bendradarbiavimo politiniu lygmeniu.

Pagal esamą Kultūros ministerijos struktūrą kultūros viceministrai kuruoja po du ministerijos struktūrinius padalinius – grupes. Tačiau dėl minėtų valdymo sričių horizontalaus ir tarpinstitucinio pobūdžio jas kuruojantys specialistai dirba skirtinguose padaliniuose, o jų funkcijos yra tik fragmentiškai susijusios su politikos formavimu atitinkamoje srityje, todėl ministerijoje

būtinai šių sričių integralus koordinavimo modelis, nustatant tiesioginį politinį jų kuravimą vienam viceministrui.

Taigi siekiant užtikrinti efektyvų valstybės politikos formavimą, racionaliai paskirstyti viceministrų užimtumą pagal jiems priskirtas veiklos sritis bei kryptingai koordinuoti ir kontroliuoti atitinkamos srities pavedimų vykdymą, teisės aktų rengimą ir minėtų įstaigų veiklą, yra būtina steigti papildomą kultūros viceministro pareigybę.

Priėmus Nutarimo projektą, viceministrų skaičius Kultūros ministerijai bus padidintas iki 4, tokiu būdu sudarant galimybę efektyviau formuoti valstybės politiką aukščiau aptartose srityse. Neigiamų pasekmių nenumatoma.

Papildomai pažymėtina, kad Nutarimo projekto įgyvendinimui papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės, kadangi viceministro pareigybė būtų įsteigta nedidinant ministerijai didžiausio leistino valstybės tarnautojų ir darbuotojų skaičiaus, o darbo užmokestis viceministrui būtų mokamas neviršijant ministerijai numatyto darbo užmokesčio fondo.

Nutarimo projektas teiktas derinimui Finansų ministerijai ir Vidaus reikalų ministerijai, kurios pastabų ar pasiūlymų Nutarimo projektui neturėjo.

Nutarimo projektą parengė Kultūros ministerijos Teisės ir žmogiškųjų išteklių skyrius (vedėjas Virginijus Varnaitis, tel. 8 608 43764, el. p. virginijus.varnaitis@lrkm.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 1 lapas;
2. Nutarimo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas;
3. Finansų ministerijos 2020-01-16 rašto Nr. 6K-2000307 kopija, 1 lapas;
4. Vidaus reikalų ministerijos 2020-01-29 rašto Nr. 1D-534 kopija, 1 lapas.

Kultūros ministras

Mindaugas Kvietkauskas

